

Wymagania edukacyjne z WOS – kl. 8

Ocena	Wiedza	Umiejętności	Postawy
1 – niedostateczna	- Nie zna podstawowych pojęć (np. „grupa społeczna”, „samorząd”, „konstytucja”).- Nie potrafi wymienić żadnych praw i obowiązków ucznia, dziecka, obywatela.- Nie rozpoznaje podstawowych organów państwa.	- Nie wykonuje zadań nawet z pomocą.- Nie potrafi znaleźć informacji w źródłach.- Nie uczestniczy w prostych ćwiczeniach (np. głosowanie w klasie).	- Brak zainteresowania tematyką społeczną.- Nie podejmuje współpracy w grupie.- Nie przestrzega zasad kultury dyskusji.
2 – dopuszczająca	- Wymienia przykłady grup społecznych, potrafi podać podstawowe prawa dziecka.- Wie, że Polska jest państwem demokratycznym, ale nie rozumie zasad demokracji.- Potrafi wskazać jedną instytucję stojącą na straży praw człowieka (np. Rzecznik Praw Dziecka).	- Z pomocą nauczyciela znajduje informacje w podręczniku lub internecie.- Odpowiada na pytania wymagające prostego przypomnienia faktu (np. kto jest prezydentem RP).- Potrafi podać przykład problemu lokalnego, ale nie potrafi go wyjaśnić.	- Przejawia minimalną aktywność.- Próbuje współpracować w grupie, ale wymaga wsparcia.- Niekiedy przestrzega zasad dyskusji.
3 – dostateczna	- Wyjaśnia, że człowiek jest istotą społeczną.- Wymienia funkcje rodziny, szkoły i samorządu uczniowskiego.- Zna podstawowe prawa i obowiązki ucznia oraz obywatela RP.- Rozróżnia prawa i wolności człowieka.- Wymienia najważniejsze organy państwowe (Sejm, Senat, Prezydent, Rada Ministrów).- Potrafi wskazać, czym zajmuje się gmina i jej władze.	- Samodzielnie wyszukuje informacje w podręczniku i prostych źródłach internetowych.- Tworzy krótką wypowiedź o wydarzeniu społecznym (np. święto państwowe).- Rozpoznaje przypadki naruszania praw w szkole lub rodzinie.- Wskazuje przykłady działań obywatelskich w lokalnym środowisku.	- Wywiązuje się z podstawowych obowiązków szkolnych.- Uczestniczy w pracy grupowej.- Wykazuje postawy poszanowania prawa i godności innych.
4 – dobra	- Charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę zadaniową; wyjaśnia sposoby podejmowania decyzji w grupie.- Omawia funkcje szkoły, prawa i obowiązki ucznia, działania samorządu uczniowskiego.- Przedstawia zasady ustroju	- Analizuje proste problemy społeczne (np. konflikt w klasie, problem lokalny).- Odróżnia fakty od opinii w przekazach medialnych.- Przygotowuje krótką	- Współpracuje w grupie, dzieli się zadaniami.- Angażuje się w życie klasy i szkoły.- Okazuje szacunek

	RP, kompetencje najważniejszych organów państwa.- Rozróżnia prawa i wolności polityczne.- Omawia zadania gminy, powiatu, województwa i sposób wyboru władz samorządowych.- Wskazuje zadania ONZ, NATO i UE.	wypowiedź ustną lub pisemną na temat wydarzeń społecznych.- Potrafi wyjaśnić znaczenie aktywności obywatelskiej (np. wolontariat).	wobec innych poglądów i kultur.
5 – bardzo dobra	- Szczegółowo omawia ustrój RP, zasady demokracji, kompetencje organów władzy.- Wyjaśnia rolę Rzecznika Praw Obywatelskich i podaje przykłady jego działań.- Charakteryzuje organizacje pozarządowe i społeczne.- Omawia rolę środków masowego przekazu i opinii publicznej.- Wyjaśnia zasady pluralizmu politycznego, przedstawia cele partii politycznych.- Omawia działania Polski w UE, ONZ i NATO.	- Samodzielnie i krytycznie analizuje źródła (np. artykuły prasowe, wyniki badań opinii publicznej).- Tworzy spójne, dobrze uzasadnione wypowiedzi ustne i pisemne.- Proponuje realistyczne rozwiązania problemów lokalnych.- Uzasadnia znaczenie wartości obywatelskich (odpowiedzialność, solidarność, tolerancja).	- Aktywnie uczestniczy w debatach szkolnych i projektach społecznych.- Przejawia odpowiedzialność i kulturę dyskusji.- Rozumie znaczenie etyki w życiu publicznym.
6 – celując a	- Posiada wiedzę szczegółową– np. zna aktualne wydarzenia polityczne i międzynarodowe.- Omawia szczegółowo konstytucyjne zasady ustroju RP (trójpodział władzy, państwo prawa, konstytucjonalizm).- Analizuje zjawiska globalne (migracje, konflikty, kryzysy klimatyczne).- Łączy wiedzę historyczną, społeczną i polityczną w interpretacji wydarzeń.	- Twórczo i samodzielnie analizuje złożone problemy społeczne, proponuje różne rozwiązania.- Przygotowuje prezentacje i projekty związane z tematyką obywatelską.- Umiejętnie odnosi się do bieżących wydarzeń w kraju i na świecie.- Angażuje się w inicjatywy społeczne (samorząd, wolontariat, akcje lokalne).	- Prezentuje dojrzałą postawę obywatelską i patriotyczną.- Działa aktywnie na rzecz klasy, szkoły, społeczności lokalnej.- Samodzielnie rozwija swoje zainteresowania społeczne i polityczne.